

**ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2013-2014**

Μάθημα: Τουρκικά **Επίπεδο:** 4 **Διάρκεια:** 2.30' **Ημερομηνία:** 2 Ιουνίου 2014

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ**

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 Puan

Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek, aşağı yukarı 150–180 kelimelik bir kompozisyon yazınız:

1. Ünlü insanlar hayatta başarılı insanlar mı?
2. Sizce insanın toplum içinde dikkat etmesi gereken kurallar nelerdir?

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA ANLAMA

40 Puan

BİRİNCİ METİN

15 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

PETROL

Günümüzde ağırlıklı olarak yakıt sanayinde kullanılan petrol, her türlü taşıma aracının enerji kaynağıdır. Petrolden elde edilen yüksek oktanlı benzin uçaklarda, normal oktanlı benzine kara taşıtlarında kullanılır. Petrolün damıtılmasıyla elde edilen gaz yağı, isi ve ışık için enerji sağlarken, jet uçak motoru yakıtı olarak da işlev kazanır.

Boya ve lastik endüstrisinin baş tacı olan petrol, yine damıtma sırasında ortaya çıkan birçok kimyasal maddenin oluşumuyla tarım koruma ilaçları, böcek öldürme ilaçları, temizleme maddeleri gibi ürünlerin elde edilmesini sağlarken, parafin mumu ve makina yağlarının da vazgeçilmez kaynağıdır.

Kısacası endüstrinin diğer adıdır petrol. Lastik sanayinin hammaddesi olmasından motorlu taşıt yapımına, otomobilden uzay mekiğine kadar hayatımızın her alanına giren petrol, kara toprağın kara elmasıdır adeta.

Bugün dünya ekonomisini belirleyen yüksek petrol fiyatları, ithalatçı ülkelerden ihracatçı ülkelere gelir transferine yol açmakta ve dolayısıyla ülkeler arasında gelir dengesizliğine sebep olmaktadır.

		Doğru	Yanlış
1.	Bazı taşıtların enerji kaynağı petroldür.		
2.	Kara taşıtlarında kullanılan yüksek oktanlı benzin, petrolden elde edilir.		
3.	Isı ve ışık için enerji sağlayan gaz yağı, benzinden elde edilir.		
4.	Boya ve lastik endüstrisinde petrolden yararlanılmaz.		
5.	Petrol, endüstri demektir.		

İKİNCİ METİN

17 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

Birleşmiş Milletler'in temiz su hedefi

Dünya Sağlık Örgütü ve BM Çocuk Fonu Unicef, Birleşmiş Milletler'in 2015 yılına kadar dünyada içme suyu ve kanalizasyonu olmayan insanların sayısını yarı yarıya azaltma hedefine ulaşamayacağını bildirdi.

Bu tespit iki örgütün ortak raporunda yer aldı. Birleşmiş Milletler'in milenium hedefinin bir parçasını oluşturan bu yöndeki planlar nüfus artışı ve kentlere göçün beklenmedik bir şekilde hızlanmasıyla sekteye uğradı.

Dünyada her yıl 5 yaşın altındaki 1.600.000 çocuk içme suyu bulamadığı için ölüyor. Dünya genelinde 1.100.000.000 kişinin temiz içme suyuna erişimi yok. 2.600.000.000 kişi ise kanalizasyondan yoksun. Bu tablo Birleşmiş Milletler'in milenium kalkınma hedeflerinin önünde ciddi bir engel oluşturuyor. Örneğin eve içme suyu taşımak için kilometrelerce yürümek zorunda kalan kız çocukları, okula gidecek zaman bulamıyor. Yeni raporda Birleşmiş Milletler'in içme suyu hedeflerine ulaşabilmesi için önümüzdeki on yıl boyunca her gün 300.000 kişiye bu imkânın sunulması gerekiyor. Kanalizasyon için de bu sayı 450.000. Sahra Çölü'nün güneyindeki Afrika ülkeleri için bu hedeflere ulaşılması daha da zor görünüyor. Kentlere göç oranının %85 oranında artması, temel hizmetler üzerinde büyük bir baskı oluşturuyor. Rapora göre kent merkezlerinde 1990-2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenleri sayısı iki katına çıktı. Kırsal kesime ise neredeyse hiç hizmet götürülemedi. Bununla birlikte Birleşmiş Milletler yetkilileri umutsuzluğa düşmeyeceklerini söylüyorlar.

A. Doğru mu? (D) / Yanlış mı? (Y)**12 puan**

		Doğru	Yanlış
1.	Birleşmiş Milletler'in planları nüfus artışı ve kentlere göçün hızlanması sebebiyle sekteye uğradı.		
2.	Her yıl dünyada 1 milyon 600 bin çocuk içme suyu bulamadığı için ölüyor.		
3.	Dünya genelinde 100 milyon kişi temiz içme suyu bulamıyor.		
4.	Habere göre, 2 milyar 600 milyon kişi kanalizasyondan yoksun.		
5.	Okula gitmek için kilometrelerce yürümek zorunda olduklarından çocuklar eğitimsiz kalıyor.		
6.	Sahra çölünün güneybatısındaki Afrika ülkelerinin su ve kanalizasyona ulaşması çok daha kolay görünüyor.		

B. Metne göre doğru seçeneği işaretleyiniz.**5 puan****1. Kentlere göç oranının...**

- %85 artması eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir.
- %85 artması temel hizmetler üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktadır.
- %85 artması sağlık hizmetlerini önemli ölçüde sarsmıştır.
- %83 artması kültürel hizmetler üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır.

2. Rapora göre...

- kırsal kesimde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler iki katına çıktı.
- kentlerde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler iki katına çıktı.
- kentlerde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler üç katına çıktı.
- kırsal kesimde 1990–2004 yılları arasında kanalizasyon hizmetinden yararlanmayanların sayısı iki katına çıktı.

ÜÇÜNCÜ METİN**8 Puan****Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.****İYİ İŞ – KÖTÜ İŞ**

Her insan, bazı evrensel özellikleri bakımından başkalarına benzer. Buna karşılık, yine bazı evrensel özellikleri bakımından her insan, herkesten ayrı bir insandır. Her insanın kendine özgü yetenekleri, eğilimleri vardır. Başka bir deyişle, her insanın en çok isteyebileceği, sevebileceği, en iyi bir biçimde yapabileceği; dolayısıyla, başarılı olabileceği birkaç veya en azından bir iş vardır.

Kelimenin gerçek anlamıyla başarılı insan, kendisine en çok uyan işlerde çalışmak imkanını elde edebilen insandır. İnsanı başarıya ulaştıran yol, eğilimlerinin, yeteneklerinin bir eseri olan çalışmak arzusundan geçen yoldur. İnsanın başarısı, tümlüğünün bir ifadesidir. İnsan sevmediği, sevmediği işlerde bütünlüğünü gerçekleştiremez. Sevmediği için, kendisini sıkı işinden çok, özlemine duyduğu işleri düşünür. Tembel dediğimiz insan, her şeyden önce, aradığı işi bulamayan insandır.

Bizi kendimiz yapamayan hiçbir iş, bizim işimiz olamaz.

Halis Özgü

A. Doğru mu? (D) / Yanlış mı? (Y)

8 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Her insan bazı yönleri ile diğer insanlardan farklıdır, ama her insan evrensel bakımdan birbirine benzer.		
2.	İnsan sevmediği işte de üstün başarı sağlayabilir.		
3.	İnsanı başarıya ulaştıran yol, çalışma arzusudur.		
4.	Tembel insan çalışmak istemeyen, iş bulamayan, işsiz kalan insandır.		

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANILIMI

30 Puan

A. Lütfen doğru cevabı seçiniz!

5 puan

1. Tam asansöre elektrik sigortası attı.
a. bindiğime b. bindiğim zaman c. bindikçe d. bindiğimden
2. Bugün seyahat, dün bilet satın aldık.
a. gideli b. giderek c. etmekle d. edeceğimiz için
3. Hasan Limasol'a bize yalnız bir kere telefon etti.
a. taşınalı b. taşınınca c. taşınması d. taşınarak
4. Açlıktan, önüne konanları bir çırpıda
a. yiyivermiş b. yiye verilmiş c. yiyivermiş d. yiye verilmiş
5. Sen doktora şikayetini, ben eczaneden ilaçları alıp geleyim.
a. söyleyedursun b. söyleyedur c. söyleyerek d. söyleyeceğini

B. Aşağıdaki boşlukları uygun hikâye bileşik zamanıyla tamamlayınız.

6 puan

1. Ben sınıfa girdiğimde herkes sınav _____ . (yapmak)
2. Banya yemeğini hiç _____, şimdi çok seviyorum. (sevmek)
3. Bu gölde yüz kuş türü _____, şimdi ise yalnız beş tür yaşıyor. (yaşamak)
4. Tam otobüse _____, anahtarımı ofiste unuttuğumu hatırladım. (binmek)
5. Sinemaya girdiğimizde film _____ . (başlamak)
6. Öğrenciyken tarihi kitaplar _____, şimdi ekonomi kitapları okuyorum. (okumak)

C. Aşağıdaki kelimeleri düzgün sıraya koyarak cümleler kurunuz.

5 puan

1. sinemada / ben / filmi / aç / seyretmiştim / başka / yıl / bu / kanalı / geçen
2. üç / atölyesi / parayla / kuruş / bir / biriktirdikleri / açmışlardı / beş / torna
3. her / doğru / derdi / rahmetli / kazanırsın / zaman / çalışırsan / babam
4. Rodos / niyetim / maalesef / yaz / gidemedim / adasına / ama / geçen / gitmekti
5. da / bizden / dedi / profesör / düşünmeliyiz / insanları / konferanstaki / sonraki

D. Lütfen dolaylı anlatıma çeviriniz.

6 puan

1. Eşim, bana "En geç yedide evde olmalısın, misafir gelecek." dedi.
.....

2. Neşe, onlara "Bir daha bana şaka yapmayın." dedi
.....

3. Arkadaşlarım "Bugün sınava girdik, ama sınav iyi geçmedi" dediler.
.....

4. Ali ve Aysu akşam evde otururlarken telefon çalar. Aysu telefon açar. Telefonda annesi Aysu'ya; "Ben dün hastalandım. Grip oldum. Başım ağrıyor. Bu sabah doktora gittim. Yarın size gelemeyeceğim"der.

Ali, Aysu'ya " Ne oldu, annen ne dedi? Diye sorar. Aysu, Ali'ye "Annem hastalandığını, grip ol....., baş..... ağrı....., sabah doktora git....., yarın gel..... söyledi". der.

E. Lütfen yukarıdaki metne uygun seçeneği işaretleyin.

8 puan

ABD' nin ünlü haber dergisi Time her yıl sonunda geleneksel olarak _____(1) "Yılın Kişisi"ni bu yıl internete içerik koyan ve bunları kullanan milyonlarca kişi olarak belirledi. Dergi bu yılki tercihlerinin kurumlardan bireylere doğru _____(2) belirterek yeni dijital demokrasinin vatandaşlarını 2010'un kişisi seçti.

Derginin Genel Yayın Yönetmeni bireylerin bilgi çağının doğasını değiştirdiğini, internet kullanıcıları tarafından _____(3) içeriği kullanan ve bunları yaratanların, sanat, politika ve ticareti dönüşüme _____(4) bildirdi.

1. a. seçen	b. seçmiş olan	c. seçtiği	d. seçildiği
2. a. değiştirdiğini	b. değişen	c. değişerek	d. değişirken
3. a. hazırlayan	b. hazırlanan	c. hazırlamış	d. hazırladığı
4. a. uğrattığını	b. uğratmıştı	c. uğratmış	d. uğratanı

Başarılar dileriz!